

22.9.2022

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunnalle

U16/2022 vp Muutos TEN-T suuntaviiva-asetuksen kehittämiseen

Komissio antoi joulukuussa 2021 ehdotuksen uudeksi asetukseksi unionin suuntaviivoista Euroopan laajuisen liikenneverkon kehittämiseksi. Elinkeinoelämän keskusliitto EK on osallistunut ehdotuksen käsittelyyn EU-jaostoissa ja eduskunnan valiokunnissa.

Komissio täydensi heinäkuussa 2022 aikaisempaa ehdotustaan muutoksilla, joilla reagoidaan Venäjän käynnistämään sotaan Ukrainassa. Ehdotuksessa TEN-T verkkoa laajennetaan Ukraina ja Moldovaan, poistetaan Venäjä ja Valko-Venäjä TEN-T-kartoilta, siirretään Venäjän ja Valko-Venäjän rajoille johtavat yhteydet ydinverkolta kattavalle verkolle sekä yhtenäistetään raideleveyksiä eurooppalaiseen standardiin.

Ehdotuksilla on erityistä merkitystä Suomelle Venäjän yhteyksien vuoksi. EK:lla ei ole huomautettavaa perusmuistiossa esitettyihin Suomen uusiin kantoihin. On tärkeä pitää esillä kansallisia tarpeita kuten itäisen Suomen liikenneväylien kehittämistä, rahoituskelpoisuutta CEF-välineessä, kansallista harkintaa raideleveyksiä koskevissa kysymyksissä, vaihtoehtoisten polttoaineiden jakeluinfran kehittämistä käyttäjälähtöisesti ja markkinaehtoisesti, sekä vaikutusten arvioinnin tärkeyttä.

EK painottaa edelleen, että valtioneuvoston kirjelmässä tulisi kuvata Suomen TEN-T-verkon nykytila suhteessa asetuksen velvoitteisiin, nykyinen investointivelka sekä asetusehdotuksen tuomien vaatimusten vaikutus investointitarpeeseen.

Suomen tulisi suunnitelmallisesti hyödyntää eurooppalaisia rahoitusvälineitä nykyistä enemmän ja tuoda esille rahoituskriteerien epäkohdat. Rahoituskriteerinä eurooppalaisen lisäarvon osoittaminen kustannus-hyötyanalyysin perusteella on pysyvästi Suomelle epäedullinen. Tarvitsemme eurooppalaista tasoa oleva laadukkaan liikenneinfran saavutettavuuden, sujuvuuden ja turvallisuuden takaamiseksi kilpailukykyisille kuljetuksille ja liikenteelle. Kustannus-hyöty analyseissä vaadittavia liikennemääriä ei Suomen kaltaisessa suuressa ja harvaan asutussa maassa synny vastaavalla tavoin kuin keskisessä Euroopassa. Liikenneväylien laadusta ei voi tinkiä, vaan rahoituskriteereissä tulisi huomioida paremmin erilaiset olosuhteet jäsenmaissa.